

Ilannngussaq 4

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56
Imaneq 33, 6.-7. etage
Postboks 20
3900 Nuuk

Telofon +299 321511
Telefax +299 322711
www.deloitte.dk

Nukissiorfiit

**2014-imi ukiumut naatsorsuutit pillugit
Kukkunersiusut oqaaseqaataat**

Imarisai

	<u>Side</u>
1. Ukiut naatsorsuutnikukkunersiuineq	243
1.1 Ukiut naatsorsuutit	243
1.2 Ajunaarutaasinaasunik naliliineq aamma kukkunersiuinermi siunnerfik	243
1.3 Suleriaatsit aamma suliffeqarfip iluani nakkutilliinermik ingerlatsinerit	244
1.3.1 Suliassaqarfinnik immikkoortitsineq amigaataasoq	244
1.3.2 Controllerit immikkoortortaqarfiat	245
1.3.3 Kaaviiartitat	245
1.3.4 Sulisoqarnermut aningaasartuutit	246
1.3.5 Sanaartorneq	246
1.3.6 Nioqutissat uninngasuutigineqartut	246
1.3.7 Tunisinernit aamma kiffartuussinernit pissat	247
1.3.8 Aningaasat tigoriaannaat	247
1.3.9 Nioqutissanik kiffartuussinernillu pilersuisut	248
1.3.10 IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut	248
1.3.11 Peqquserluttoqarsinnaanera pillugu qullersaqarfimmik oqaloqateqarneq	249
1.4 Ukiutoortumik naatsorsuutnikukkunersiuineq	250
1.4.1 Upernavimmi innaallagissiorfimmik nutaamik sanaartornermi taarsigassarsineq	250
2. Ukiut naatsorsuutit pillugit oqaaseqaatit	251
2.1 Ukiuti naatsorsuutit inernerat aamma ingerlatsinerut tapiissutit	251
2.1.1 Ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit kaaviiartitat	252
2.2 Oqimaaqatigiissitsineq	252
2.2.1 Sanaartukkat tigussaasut aamma tigussaasuuunngitsut	252
2.2.2 Nioqutissat uninngasuutit	253
2.2.3 Tunisinernit kiffartuussinernillu pissat	254
2.2.4 Nammineq aningaasaatit	254
3. Paassisutissat allat	254
3.1 Naatsorsuutit pillugit pisortat upternarsaanerat aamma ukiut naatsorsuutiniukkunerit iluarsineqanngitsut	254
3.2 Siunnersuinermik aamma ikuunnermik suliat	255
3.3 Sillimmasiinermi pissutsit	255
4. Kukkunersiuinermik ingerlanneqartumik inerniliineq	256
5. Kukkunersiuinerup siunertaa annertussusia aamma akisussaaffiit agguataarnerat	256
5.1 Kukkunersiuinermi siunertaq aamma annertussuseq	256

5.2 Kukkunersiuinermik ingerlatsineq	258
5.3 Kukkunersiusup nalunaarusiornera	260
5.4 Akisussaaffimmik agguataarinninneq	261
5.4.1 Qullersaqarfup akisussaaffia	261
5.4.2 Kukkunersiusup akisussaaffia	262
5.5 Kukkunersiusup uppernarsaatitut atugai	263
5.6 Kukkunersiuinerup pitsaassusaanik qulakkeerinninneq	263
5.7 Ingerlatsiviup ukiumut naatsorsuutinik saqqummiussinera il.il.	263
5.8 Kukkunersiuinerup tunngavia	263
6. Siunnersuinermik ikiunnermillu suliat	264
7. Uppernarsaaneq	265

2014-imi ukiumut naatsorsuutit pillugit kukkunersiuusut oqaaseqaa-taat

1. Ukiumut naatsorsuutinik kukkunersiuineq

1.1 Ukiumut naatsorsuutit

Nukissiorfinni pisortat naatsorsuutinik ukiumut naatsorsuusiorfiusumut 2014-imut saqqummiussaannik kukkunersiuinerput naammassivarput. Ukumi naatsorsuutit takutippaat:

	2014 t.kr.	2013 t.kr.
Angusat	52.671	11.477
Pigisat	4.948.499	5.091.541
Namminerisamik aningaasaatit	2.980.402	2.986.356

1.2 Ajunaarutaasinnaasunik naliliineq aamma kukkunersiuinermi siunnerfik

Kukkunersiuineq ingerlanneqarpoq kukkunersiuinissamik siunnerfik uagutsinnit pilersaarutaasoq naapertorlugu. Kukkunersiuinermik siunnerfikkut qulakkeerneqarluni niuernikkut aamma allaffisornermik suliassaqarfinni ajunaarutaasinnaasunik pingaarerpaanik immikkut isiginninniarneq.

Suliffeqarfiup pisortaanik oqaloqateqarnernit uagullu suliffeqarfiup ingerlataanut aamma pissutsinut allanut ilisimasaqarnerput tunngavigalugit, kukkunersiuinermik pilersaarusiornermi ingerlatsinermilu suliassaqarfifit ukiumut naatsorsuutini pingaarutilinnik kukkuneqarsinnaasutut nalilikavut naapertorlugit ingerlatsilluta.

Tamanna aallaavigalugu kukkunersiuinermi naatsorsuutini immikkoortut suliassaqarfiillu immikkut isiginiarneqartut tassaapput, ilaatigut ukiumut naatsorsuutini pigisanik aamma pisussaaffinnik naatsorsuuserinermi naliliinernilu missingersuinermerk imaqarsinnaasut:

- Kaaviiartitat
- Sanaartukkanik pigisat nalillit
- Nioqquqissanik uninngasuutit
- Tunisanit kiffartuussinerniillu pissat

Suliassaqarfinni allani ukiumut naatsorsuutini kukkusqarsinnaanera nalinginnaasutut nalilerneqarpoq taamaattumillu kukkunersiuinerup annertussusia annikinnerulluni.

1.3 Suleriaatsit aamma suliffeqarfíup iluani nakkutilliinermik ingerlatsinerit

Kukkunersiuinermi aamma ingerlatsiviup nalunaarusiortarnernik aaqqissuussinera, suleriaatsit atorneqartut aamma nammineq nakkutilliinermik ingerlatsinerit illorsorneqarsinnaaneraat misissorneqarput. Tamatumani siunertarineqarpoq naatsorsuuserinermi nalunaarsukkat eqqortuunerat, uppernasuseqarnerat aamma piffissaq eqqorlugu suliarineqarnerat naatsorsuutinik saqqummiussinermi tunngavissaanerat nakkutilliiffigissallugu.

Ingerlatsivimmi suleriaatsit namminerlu nakkutilliissutit naliliiffigaavut taakkunannga suliassaqarfít immikkut nalorninaateqarsinnaasut:

- Kaaviiartitat
- Sulisoqarnermut aningaasartuutit
- Sanaartukkat tigussaasut
- Nioqutissat uninngasuutigineqartut
- Tunisanit kiffartuussinerniillu pissat
- Aningaasat tigoriaannaat
- Nioqutissanik kiffartuussinernillu pilersorneqarneq

Paasinnittaaserput naapertorlugu suleriaatsit nakkutilliinnernillu aaqqissuussat misissorneqartut, ingerlatsiviup suliassai angissusialu aallaavigalugit aalajangiussinerni, akuersinerni, nalunaarsuinerni aamma akiliisitsinerni naatsorsuutigineqartunik naammassinnippu.

Nukissiorfiit kukkunersiorneranni ukiumut naatsorsuutinik saqqummiussinermi it-mik nakkutilliissutit soqutiginaateqarsinnaasut aamma kukkunersiorneqarput kukkunernik malunnaatilinnik nassaasaqannginneranik ersersitsisut taamatullu inatsitigut piumasagaatinut naapertuuttut.

1.3.1 Suliassaqarfinnik immikkoortitsineq amigaataasoq

Ingerlatsivik ima angissuseqarpoq suliassaqarfinnik immikkoortitsineq oqartussaanermi, nalunaarsuisuni nakkutilliinermilu periarfissaqarluni.

Ukiup ingerlanerani kukkunersiuinermut atatillugu ulloq 17. december 2014, management letterimik nassiussivugut allaaseralugu, akiligassanik aamma fakturanik suliassaqarfít immikkoortortaasa avineqarsimannginnerannut erseqqissaanermik, immikkoortortaqaarfiit pisariaqartitsineq naapertorlugu sulisuminnik paarlaasseqatigiittarnerat tunngavigalugu.

Pissutsit taamaattut siunertalimmik imaluunniit siunertarinngisamik iliuuseqarnernik imaluunniit iliuuseqannginnernik kinguneqartitsisarput kukkunerit amerlinerinik nassataqarsinnaasut.

Ingerlatsivimmi suliassaqarfinnik immikkoortitsinerup eqqunneqarnissaanik innersuuteqarpugut.

Ilisimatitsissutigissavarput kaaviiartitat kukkunersiorneranni peqquserlunnernik imaluunniit peqquserlussimasinnaanernik naammattuugaqannginnatta. Erseqqissaatigissavarpulli kukkunersiuermik ingerlatsinitsinni peqquserluutinik saqqummiussineq aallaavigineqanngimmat, tassungali akisussaaffik pisortaniillini.

1.3.2 Controllerit immikkoortortaqarfiaq

Kukkunersiuinermit ingerlatsinerput ingerlatsivimmi controllerit immikkoortortaanni nakkutilliinermut attuumassuteqartumik ingerlanneqarpoq.

Pisortat innersuussutaat naapertorlugit controllerit nakkutilliinernik naapertuuttunik ingerlatsinerat misissorparput. Ukiup ingerlaneranni aammali ukiumut naatsorsuutinik kukkunersiuinermut atallugu, nalunaarusiat atortussallu allat ukiumut naatsorsuutinut upfernarsaatit controllerit immikkoortortaannit suliarineqarsimasut misissorsimavagut.

Kukkunersiuinerup aallartinnerani naatsorsuutitut missinngersuutit naligiissakkaniq naatsorsuutinilu inissitsitikkat immikkoortuinik ilallit pissarsiaraavut. Naligiissakkat naatsorsuutinilu inissitsitikkat immikkoortui pissarsiavut qaffasissumik pitsaassuseqarput.

Tamanna tunuliaqtalaralugu paasinnittaaserpullu naapertorlugu, controllerit immikkoortortaat naatsorsuutigisatut ukiumut naatsorsuutinik erseqqissunik taasarialinnik kukkusumillu paasissutissiinertaqanngitsumik tunniussinermut pissutaaqataapput.

1.3.3 Kaaviiartitat

Ingerlatsivimmi suleriaatsit aamma nammineq nakkutilliissutit kaaviiartitsinermut tunngasut misileraanikkut nakkutilliivigineqartut ilaatigut tassaapput:

- Suleriaatsit nakkutilliinerillu, naatsorsuuserinerimi nammineq isumagisumik allanneqaqqaartut naatsorsuutinut nalunaarsornerannik qulakkeerininnerit
- Kaaviiartitani nalunaarsorneqareersuni sulisut iluarsisaannik nakkutilliinerit
- Målerimik atuisup nalunaaruteqannginnera pissutaalluni pilersuinernik matusisarnerit
- Målerit piffissap iluani atuarneqarsimanngippata pissusissamisoortumik malinnaatinneqarnerat

Tamatigut målerit piffissami sivisumi atuinermik kisitsisimanngitsut malinnaatinneqarneq ajorput. Paasinnittaaserput naapertorlugu taamaattoqarnera naatsorsuutit katinnerannut annermik pingaaruteqanngilaq aamma paasivarput ingerlatsivimmit suliniutit ingerlanneqartut, målerinik kingullertut atuisut akiligassinneqarnerinik qulakkeerininnikkumalluni.

1.3.4 Sulisoqarnermut aningaasartuutit

Ingerlatsivimmi suleriaatsit aamma nammineq nakkutilliissutit aningaasarsianut tunngasut misiler-anikkut nakkutilliivigisavut ilaatigut tassaapput:

- Inuit toqqakkat atorfinitssinneranni atsiukkamik isumaqtigiissuteqarnersut
- Atorfinitssineseq, sulineq aamma soraarsinnejnarneq eqqortumik tassungalu pisinnaatitsissutilin-nit ingerlanneqartarnersut
- Sulisut soraarnerusutisanut katersaat eqqortumik akilersorneqartarnersut
- Aningaasarsianik tunniussinerit sioqqullugit akuersinerit ingerlanneqartarnersut
- Qaangiuttoornernut tapisanullu allanut naammattumik uppernarsiisoqartarnersoq
- Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik nalunaarsukkanik eqqortunik nalunaarfingineqartarnersoq

Ingerlatsivik ataasiakkaanut isumaqtigiissutit aallaaviagalugit 2014-imi atorfinitssivoq. Tassunga tunngatillugu ingerlatsivik Sulisoqarnermut Aqutsisoqarfimmun attaveqarpoq tassannga paasitinneqar-luni, atorfinitssinerit taamaattut nammineq siumungaaq akuersissutigeriikkatik kisimik inger-lanneqarsinnaasut.

Sulisoqarnermut Aqutsisoqarfipataasiakkaanut isumatigiissutit pioreesut akuersissutigai.

Ulloq 25. marts 2014 kukkunersiuusutut naatsorsuutini innersuutigaarpot ingerlatsivimmit aaqqissuuus-samik pilersitsisoqassasoq, akissarsiat akissaatersuutillu pilligit Akileraartarnermut Aqutsisoqarfim-mut nalunaarsuinerup eqqortuuneranik kukkuneqannginnerannillu qulakkeerinnittussamik. Kukkuner-siuinermik ingleratsinerput manna tunuliaqataralugu paasivarput, ingerlatsivimmit aaqqiissut taamaat-toq pilersitsisoqarsimasoq.

1.3.5 Sanaartorneq

Ingerlatsivimmi pigisaalersut pigineqarunnaartullu nalunaarsornerat nakkutilliivigivagut taamatullu atuussinnaanerannut piffissaliussat aamma nalikilliliinerit nalingat.

1.3.6 Nioqqutissat uninngasuutigineqartut

Ingerlatsivimmi suleriaatsit aamma nammineq nakkutilliissutit nioqqutissanut uninngasuutinut tunngasut misileraanikkut nakkutilliivigineqartut ilaatigut tassaasut:

- Ingerlatsiviup nammineq nakkutiliissutaasa nioqqutissat uninngasuutigineqartut piunerannik naleqnerannillu naammaginartumik nakkutilliisinnaassuseqarnerat
- Nioqqutissanik uninngasuutigineqartunik nalilersuinerni uulia uninngasuutigineqartoq akiviusut atorlugit naatsorsorneqartarnerat
- Assartuinermut, akitsuusersuinermut ass. agquaqtigiissitsilluni akinik naatsorsuineq taak-kununnga aningaasartuuterpiaat aallaaviagalugit ingerlanneqartarnerat

Ukiup ingerlanerani uninngasunut immikkoortoq aningaasaqarnermut naligiissaarneqarnerani unammilligassaqarsimavoq.

1.3.7 Tunisinernit aamma kiffartuussinernit pissat

Kukkunersiuinermut atatillugu ukiup ingerlanerani nakkutilliivigisarpavut, ingerlatsiviup avataanit pissanik malinnaatitsinera annaasaqannginnissarlu anguniarlugu uagut taakkuninnga naliliisarluta.

Akiitsullit ulloq 31. december 2014, 884 t.kr.-inik pissaqartitsippu, ulloq 31.december 2013, 1.634 t.kr.-iusut. Siorna kukkunersiuisut nalunaarutaanni qupperneq 228 saqqummiupparput, akiligassat ilaat pisoqarujussuunerat soorlu aamma malugeqqullutigu, taakkua taamaannerat peqquserluttoqarsinna-neranut aarlerinarnerulersitsisoq, pissutigalugu tunngaviatigut kikkunnilluunniit ilisimaneqanngimmat akiligassat taakkua qanoq naligiissinneqassanerat.

Tassunga tunngatillugu ilisimatinneqarpugut akiligassanik immikkoortortaqarfimmit akiligassat pisoqalisut iluarsaaneeqarnerat aallartinneqartoq.

Kukkunersiuinitsinni misileraanikkut nakkutilliinernik ingerlatsivugut, akiligassat pissat naatsorsuutini ilaatinneqartut suli pisoqarujussuunerannik paasiniaalluta. Nakkutilliinitta uppermarsarpaa akiligassanik immikkoortortaqarfik akiligassanik pisoqqanik iluarsaassinerlik angusaqarsimaqisoq sulili ilu-arsaassineq naammassineqavinngitsoq.

1.3.8 Aningaasat tigoriaannaat

Ingerlatsivimmi aningaasamininnguit tigoriaannaat uninngaasutaapput ingerlatsivimmi nerisarfimmik ingerlatsinermut attuumassuteqartut. Tamatuma kinguneranik qullersaqarfimmik isumaqatigiis-sutaavoq kukkunersiuinermut atatillugu, karsimiittuutit naakkutilliivigineqarnerat siumut kalerre-eqqaarata ingerlattarnatigit.

Ukiup ingerlanerani kukkunersiuinermut atatillugu ingerlatsiviup aningaaserivimmiiittutinik naligiissaarisarnera nakkutilliivigisarpavut aamma naatsorsuutinut inissikkuminaatsunik malinnaatitsineq.

Aningaasanik tigoriaannaat aamma aningaaserivimmut akiitsut kukkunersiorneranni ingerlatsiviup soqtigisai pillugit aningaaseriviit attaveqarfigisai paassisutissanik pissarsiniarfigaavut. Tassunga tunngatillugu ilisimalerlutigu, pisinnaatitsissutit tunniussat akornanni ataatsimi pisinnaatitsissummik peqartoq, kisimiilluni aningaaserivimmut takkunnikkut ingerlatsiviup pigisaanut pisinnaatitsissuteqartoq. Taamaattoqarnera peqquserlunnernik aamma piaarinani kukkunernik aarlerinaammik qaf-fassaaqataavoq. Innersuutigaarput ingerlatsivimmi pisinnaatitsissutinut tunngassuteqartut al-lanngortinneqarnissaat imaalillugit, kinaluunniit pisinnaatitsissummik pigisaqartoq kisimiilluni inger-latsiviup pigisai pillugit naalakkiisinnaajunnaarlugu.

1.3.9 Nioqutissanik kiffartuussinernillu pilersuisut

Misilittaalluni nakkutilliiffigineqarpoq, sulianut ilanngussat taakkuninnga pisinnaatitsissuteqartunit atsiorneqarlutik akuerineqarsimanagerat kiisalu suleriaatsit allaaserineqartut malillugit ingerlatsivimmi sulisut ingerlatsinerat, ilanngullugit akiligassaqarfitt annerit tamaasa taamatullu akiligassaqarfitt kontonut nalunaarsukkanik nassiuassisartut, qaammatit tamaasa naligiissaarinernik ingerlatsiffigineqartarerat.

Ingerlatsivimmi suleriaatsit atorneqartut nassatarisaannik faktura taamaallaat "isaasunik allattuiffimm-i" takuneqarsinnaavoq akuerineqarluni nalunaarsorneqarnissani tikillugu. Suleriaatsip taassuma kingeranik ukiup nikinnerani piffissalersuinerni kukkunernik nassataqarsinnaasarpooq. Innersuutigaarput ingerlatsivimmit nammineq nakkutilliinerit eqqunneqassarnissaat ukiumut naatsorsuutinik saqqummiussinermut atatillugu piffissalersuinerni malunnaatilinnik kukkusqarsinnaanera qulakkeeriarlugu.

2014-imi ukiumut naatsorsuutinik kukkunersiuinitssini qulaani taakkartukkat pissutaallutik piffissalersuinerni kukkunernik naammattuuivugut. Taakkua kukkunernik iluarsineqanngitsunik ataani imikkoortumi immikkut allaaserineqarput. Erseqqissaatigissavarput aningaasat amerlassusaat ataasiakaani kukkunerummata erseqqissarneqartut aammali ilaanni aningaasat amerlassusaattut eqqoriaane-rullutik.

1.3.10 IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut

IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut tassaapput nakkutilliinerit pisortanit pilersinneqarsimasut suliffeqarfip IT-mik atugaanni pingarnerni, tamatumani siunertarineqarluni IT-mik atuinerup nakkutigineqarluarnissaa aamma isumannaatsuunissaa taamaaliornikkut niuernermi IT atorlugu ingerlatsinerni paasissutissanik (data) passussinerup tutsuiginartuunera tapersorsorianrlugu.

Ingerlatsivimmik kukkunersiuinermut ilanngullugu IT-mik nakkutilliinerit nalinginnaasut, uagut nalili-inerput naapertorlugu ukiumut naatsorsuutinik saqqummiussinissamut pingaaruteqartut kukkunersior-pavut, paasissutissanik pingaarutilinnik kukkuneqannginnerannik ersersitsisut taamatullu inatsisitigut piumasaqaatinik naammassinnittut. Nukissiorfiit IT-mik nakkutilliinermik suliassaqarfitt pingaarutillit arlallit allanut suliassanngortissimavai, Comby. Nukissiorfiit kukkunersiorneqarnerannut atatillugu Deloittemit nakkutilliinerit taakkua toqqaannartumik Combymi kukkunersiuinermik ingerlatsiffigineqarput.

Kukkunersiuinermi tamakkiisumi ingerlatsivimmi nammineq nakkutilliinerit naapertuuttut taamatullu ingerlatsivimmik kiffartuussinermik pilersuisumik namminermit nakkutilliinerit, ilanngullugit nakkutilliinerit inunnit suliarineqartut aamma nakkutilliinerit atortutunit namminneq isumagisumik ingerlanneqartut, ingerlatsivimmit kiffartuussinernillu pilersuisumit atorneqartut taamatullu Axapta ator-

lugu niuernermik ingerlatsinernut pisinnaatitsissutit naapertuunnerannik naliliisoqarpoq. IT-mik nakkutilliinerit nalinginnaasut kukkunersorneqarneranni allaffissornermi ingerlatsissutit nammineq isumagisumik nakkutilliinerat nalilersuiffigineqanngilaq.

IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut kukkunersorneqarnerat tunuliaqutaralugu uagut naliliivugut, IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut naapertuuttumik aaqqissuussaallutik naammaginartumik ingerlanneqartut. Taamaattoq suliassaqarfiiit ataasiakkaat eqqarsaatigalugit paasivarput nakkutilliinerik aaqqissuussinerit naapertuutingitsut piffissamilu naammaginartumik nakkutilliisoqarsimanngitsoq. Tamanna tunuliaqutaralugu pingaarutilittut makku innersuussutigaavut:

- Nukissiorfinnit eqqarsaatigineqassaaq kiffartuussinermik pissarsivigisartakkap suliassaqarfisai kiffartuussinermik pissarsivigisartakkamit isumagineqartut aamma Nukissiorfiit sinnerlugit ingerlanneqarnerannik akisussaaffigineqartut siunissami uppernarsaanermik pissarsiffigineqartalernissaat pillugu
- Atuisunik aqtsinermi ileqqussaq pilersinneqarsimasoq maleqqissaarneqartariaqarpoq atuisunik nutaanik pilersitsinermi, atuisunik allannguinerni aamma atuisunik piiaanerni. Tamatuma saniatigut Nukissiorfinnit piffissakkutaartumik Axaptamik atuisunik nalilersueqqinnerit ingerlanneqartariaqarput taamatullu atuisut pisinnaatitsissutit pissarsiaat suliassanik immikkoortitsisinnaaneq qulakeersimajumallugu aamma atuisut sulinerminni atugassatik qaangerlugit pisinnaatitsissuteqarnissaat pinaveersaarniarlugit.
- Nukissiorfinnit suliassaqarfimmik immikkoortitsisinnaaneq eqqunneqartariaqarpoq imaalillugu Axaptamik atuisinnaanermut pisinnaatitsissutinik tunniussisartut aamma Axaptamik atuinisamut pisinnaatitsissutinik tunineqarsimallutik atuisunik immikkoortsitsineq.

Nakkutilliinerput aallaavigalugu maluginiakkavut innersuutivullu pillugit itisiliilluta nalunaarusiorpugut. Nalunaarusiaq ingerlatsivimmi ulluinnarni pisortat peqatigalugit allaqqaakkatut misissorneqarpoq.

1.3.11 Peqquserluttoqarsinnaanera pillugu qullersaqarfimmik oqaloqateqarneq

Kukkunersiuinissatta pilersaarusrusorneranut atatillugu suliffeqarfipu qullersaqarfianut peqquserluttoqariatarsinnaanera pillugu apeqquteqarpugut. Qullersaqarfik uagutsinnut ilisimatitsipput namminneq naliliinertik malillugu peqquserluttoqariataarsinnaanera annertunngitsoq, suliffeqarfillu pitsaalluinmartumik nakkutilliisoqartoq, tamatuma ukiumoortumik naatsorsuutini annertuumik kukkussuteqartumik ilisimatitsisoqarnissaa qularnaaraa, tassunga ilanngullugu suliffeqarfipu pigisaasa nalillit pillugit kukkusumik ilisimatitsinissaq naatsorsuutinik uukapaatitsiniaanerup imaluunniit pissaaneqarnermk atornerluinerup kingunerannik. Qullersaqarfik aammattaaq ilisimatitsivoq peqquserluttoqarsimaneranik imaluunniit peqquserluttoqarsimasinnaaneranik maannakkut misissuisoqarneranik ilisimasaqarani. Tassunga atatillugu oqaatigissavarput kukkunersiuinitsimi

ukiumoortumik naatsorsuutini peqquserluttoqarsimanerata kinguneranik kukkunernik paasisaqarsimanata.

1.4 Ukiumoortumik naatsorsuutinik naliliinermi pissutsit pingaaruteqarsinnaasut

Ukiumut naatsorsuutinik naliliinermi pissutsit immikkut qullersaqarfimmut pingaaruteqarsinnaasut makku erseqqissaatigiumaneqarput:

1.4.1 Upernavimmi innaallagissiorfimmik nutaamik sanaartornermi taarsigassarsineq

2013-imi Kukkunersiusut nalunaarutaanni qupp. 234, taarsiiffigitinnermi pissutsit nalorninaateqarsinnaasut saqqummiuppavut:

“Nukissiorfiit sillimmasiisarfia 2013-imi akuersissutigaat Upernavimmi nutaamik innaallagissiorfimmik sanasoqassasoq. Nukissiorfinnit innaallagissiorfimmut nutaamut akigitinneqartussatut 60 mio. koruunit naatsorsuutigineqarput, taakku 2013-imi isertitanut ilanngunneqarsimapput uani “immikkut isertitat”. Taarsiiffigitinnermut tunngatillugu naatsorsuutitigut sulisimaneq isumaqatigaarput, taamaattorli takuuk matuma kingulianiittoq taassuma nalilerneqarneranut tunngasoq.

Nukissiorfiit aamma Willis Risk Engineering (Willis) akornanni allaffigeqatigiinnermi sillimmasiisarfik siullermik imminut pisussaatippoq imatut *katillugit taarsissutissat 39,3 mio. koruunit ilanngullugit “atortussat nuunneqarsinnaasut” aamma innaallagissamik, imermik kiassaanermillu tunisassiornermut aningaasartuutaanerusut.*” Mailikkut allakkani tulliani sillimmasiisarfiup akuersissutigaa, tassa ...*ajoquserneq aningaasartuutaanerusut ilanngullugit 40-50 mio. koruuninik naleqarpoq. Aammaarluni apeqqutaatinneqaqqippoq suli isumaqatigiinniaqqinnissaq, siunissami aningaasartuutaanerusussat aamma inatsisinik eqqortitsinissaq.*

Taamaattumik sulinummut katillugit aningaasatuutaasussatut naatsorsuutigineqartuni 10-15 mio. koruuninik qaffasissusilinnik nalorninartoqarpoq.

Naatsorsuutini allanneqartuni nassuaat 11, Nukissiorfiit nalorninartut aamma nalornissutaasinnaasut assiginngitsut nassuiarsimavai, tassa taarsiiffigitinnermi naatsorsuutinut ilanngunneqartunut tunngasut, uagullu naatsorsuutitigut taamatut iliorsimaneq aamma taassuma nassuaatigineqarnera isumaqatigaarput.”

Suliniut naammassingajalerpoq tamanna isumaqarluni sulinummut aningaasartutissatut naatsorsuutigisat katinneranni 2014-imi ukiumut naatsorsuutinik saqqummiussinermi annikinnerusumik nalorninaateqalersut.

Aningaasartuutit katinneranni naatsorsuutigineqarput 46.201 t.kr.-it, taakkunannga ingerlatsivimmit aningaasartuutit matussuserneqartussat 5.493 t.kr.-iullutik. Suliniummut taarsiiffigitinnejq taamaalilluni 19.292 t.kr, 2013-imi ukiumut naatsorsuutinik saqqummiussinermi appasinnerusoq. Aningaasat amerlassusaat aningaasartuutinut immikkut ittunut 2014-imi nalunaarsorneqarsimapput.

Ulloq 31. december 2014, sillimmasiisarfimmit 27.000 t.kr.-it tiguneqarsimapput aningaasartuutitut naliliussat naapertorlugit. Tamatuma kingorna pissat 13.708 t.kr.-it 2014-imi ukiumut naatsorsuutini pissani allani nalunaarsorneqarput, suliniutip naammassivinnissaata tungaanut aningaasartuutit tamakkerlutik taarsiiffigineqarnerattut annertussuseqarlutik.

Ulloq 25. februar 2015, Nukissiorfiit nalunaarfigineqarput sillimmasiisarfiup 8.000 t.kr.-it akilerniarai, piffissami tamatuma suliniutip aningaasartuutaanit 4.000 t.kr.-inik ikinnerit. Aningaasat nalingisa sinnerinik tunniussinnginnermut kisimi tunngavilersuutaalluni, sulianik anginernik suliaqarnermi taakkua naammassineqaleranneranni ilequusunik malinninneq. Taamaattumik patsisisqaqsortinanngilaq Nukissiorfiit taarsiiffigitinermik tamakkisumik pissarsinnginnissaannik eqqarsassalluni, taarsiiffigitinnejq suliniutip naammassivinnera tikillugu ingerlaarmat.

Qulaani pineqartut tunuliaqtaralugit, taarsiiffitigitinermik suliamik naatsorsuuserineq isumaqatigaarput aamma nalilerlutigu, taassuma nalinganik aalajangiinermi nalornissutaasinnaasut ukiumut naatsorsuutinik saqqummiussinermut tunngatillugu pingaarutilimmik sunniuteqanngitsut.

2. Ukiumut naatsorsuutit pillugit oqaaseqaatit

Ukiumut naatsorsuutinik inaarsinermut atatillugu suliani ilanngussat, nalunaarsuinerit aamma naatsorsuutitigut paasissutissat tamagiat misissuinernik, assersuussitsinernik, tigusillattaarluta misiliinernik naligiissaarinernillu ingerlatsiffigaavut, ukiumut naatsorsuutinik aamma qullersaqarfiup nalunaarutaannik kukkunersiusunit uppernarsarneqartunik tunniussinermi pisariaqarsorisavut ilanngullugit.

2.1 Ukiumi naatsorsuutit inernerat aamma ingerlatsinermut tapiissutit

Ukiumut naatsorsuutit inernerat 52.671 t.kr.-inik amigartoortiuvooq, 2013-imi sinneqartoortit 11.477 t.kr.-iullutik.

Qullersat qullersaqarfiup nalunaarutaanni ukiumi angusat ineriarngerannut pissutsit pingarnerit nalunaarusiaraat.

Ukiumi naatsorsuutit inernerat aamma ukiumi pineqartumi ingerlatsinermut tapiissutit inissitsiter-neqarnerat:

	<u>2014</u> <u>t.kr.</u>
Ukiumi angusat ukiumut naatsorsuutit malillugit	(52.671)
+ ukiumi pineqartumi immikkut ittumik aningaasartuutit	19.292
+ ukiumi pineqartumi kingoraartissanik nalikilliliinerit	<u>460</u>
Naatsorsuutitigut angusat iluarsisat	(32.919)
Ukiumi pineqartumi ingerlatsinermut tapiissutit	45.520

2.1.1 Ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit kaaviaartitat

Ukiumi ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit kaaviaatitat 825.782 t.kr., 2013-imi 830.099 t.kr.-iusut.

2014-imi innaallagissamit, imermikti kiasnarnermillu ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit kaaviaartitat 788.362 t.kr.-iupput, 2013-imi 789.405 t.kr.-iusut kukkunersiuineq aallaavigalugu naatsorsuutinik misissueriaatsit atorlugit kukkunersiorneqartut, kaaviaatitat naatsorsuutini saqqummiunneqartut in-naallagissamik, imermikti kiasnarnermillu tunisinermi akinut atuuttunut ilanngaatigineqarput. Naatsorsuutinik misissueriaatit atorlugit misissuinerit nakkutilliinernik ilaqrarput, kaaviaatitat malunnaatilinnikukkuneqarsinnaanerat pinaveersaarniarlugu ingerlatsiviup nammineq nakkutilliinerata pitsas-susaanik misissuinernik.

Ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit kaaviaatitat allat 2014-imi 37.420 t.kr.-iupput, 2013-imi 40.694 t.kr. Naatsorsuutit 41 %-iat (2013-imi 37 %), tassaallutik målerinik attartorneq, innaallagissamik, imermikti kiasnarnermillu akiligassiissutinit pissarsiarineqartartut. Aqqusinerni qaammaqquersuineq naatsorsuutini 22 %-iusoq (2013-imi 20 %) Namminersorlutik Oqartussanit ukiumut naatsorsuutinut naliqissaarneqarlutik. Kaaviaartitat allat kukkunersiuineq aallaavigalugu naatsorsuutinik misissueriaatsit atorlugit kukkunersiorneqarput.

2.2 Oqimaaqtigiissitsineq

2.2.1 Sanaartukkat tigussaasut aamma tigussaasunngitsut

Ulloq 31. december 2014, sanaartukkat tigussaasut suliarineqartut 4.634 t.kr.-inik naleqarput, ulloq 31. december 2013 4.751 t.kr.-iullutik. Taakkunanna 2014-imi sanaartorneqartut 22.102 t.kr.-inik naleqarlutik 2013-imi 60.734 t.kr.-iusut.

Ulloq 31. december 2014, sanaartukkat tigussaanngitsut 5.825 t.kr.-ippu ulloq 31. december 2013 4.868 t.kr.-iullutik.

Ingerlatsiviup sanaartukkanik pigisaasa allattorsimaffiannik misissuvugut misileraanikkut tigusani ilanngussatut nalunaarsukkat ilanngullugit nakkutilliivigalugit. Taamatullu nakkutilliivigaavut naatso- rsuusioriaaseq atorneqartoq naapertorlugu nalikilliliinerit eqqortumik ingerlanneqarnerat.

Misileraanikkut nakkutilliivigisat ilaagaat suliniutinut ingerlasunut akuersissutit akuerineqarnerannut uppernarsaatit aamma akuersissutini pineqartuni atugassiissutigineqartut qaangerneqannginnerat, soor- lu misileraanikkut nakkutilliiffigalutigu, akissarsiat naatsorsorneqareersut nalunaaqquttap akunnerinut atukkanut naatsorsorneqarsimasunut assingusuunerat, taamatullu sulisut ataasiakkaat nalunaaqquttap akunneri suliffigisaaviiusut nalunaarsukkani assigiissuseqarnerat.

Pisortat naliliineri misissorsimavagut, suliniutit ingerlasut sorliit aningaasartuutini nalunaarsorneqar- nissaat pillugit, aamma suliniutit suut aallartinneqassanersut ukiumut naatsorsuutit naammassineqarne- rat sioqqullugu. Sanaartorermik ingerlatani nalikilliliinernik pisariaqartitsisoqarsinnaaneranik pisortat naliliinnerannut tunngavilersuutit aamma misissorsimavagut.

Taakkunani pisortat naliliinerannut isumaqataavugut.

Ingerlatsiviup sillimmasiinermut aningaasartuutai 2013-imut naleqqiullugit 7,2 mio.kr.-inik qaffari- arsimapput. Qaffariaat pingarnertut tunngaveqarluni, ingerlatsiviup pigisaasa nalillit pissarsiareqqin- neranni nalingat sillimmasiisarfimmit naliliiffigineqartoq, taannalu maanna 9 mia.kr.-inut naatso- rsorneqarpoq siornatigut 5 mio.kr.-iusimagaluartoq.

2.2.2 Nioqququtissat uninngasuutit

Ulloq 31. december 2014, nioqququtissat uninngasuutit nalingat 91.095 t.kr.-iuvoq, 31. december 2013, mod 93.778 t.kr. Nioqququtissat uninngasuutit appariaataat sillimmatisani atortunilu ikiutinut in- nersunneqarluni ulloq 31. december 2014 51.023 t.kr.-inik naleqarput, 31. december 2013, 55.069 t.kr.-imit appiararlutik.

Sumiiffinni toqqortaasivinnit allattukkat aamma uuliamik uninngasuutinik taggissinernit allattukkat nakkutilliivigaavut soorlu ukiumut uninngasuutit timitalerlugit nakkutigineqarnerannit malitseqartin- neqarnerannillu nalunaarusiat controllerit immikkoortortaannit suliarineqarsimasut nakkutilliivigaluti- git.

Nioqququtissat uninngasuutit pisarineranni akiat naapertorlugit naliliisarneq nakkutilliivigaarput taama- pullu nioqququtissat uninngasuutut nalunaarsorneqartarnerat nioqququtissamik pissarsineq uppernarsarlugu aatsaat atsiortoqarpat.

Ingerlatsivimmit nioqququtissat uninngasuutit 2014-imi 460 t.kr.-inik nalikilliliivigai 2013-imi nalikillili- ineq 7.049 t.kr.-iusoq. Nalikilliliinissamut pisariaqartitsinermut pisortat naliliinerat misissorparput

isumaqatigalugillu, nalikillileeqqinnissamut pisariaqartitsisoqanngitsoq. Taamaattumik uagut naliliivugut, ukiumi naatsorsuuseriffiup iluani ingerlatsivimmit nioqqutissat pisoqalisut isiginiarneqarsimasut, soorlu 25. marts 2014, kukkunersiusut nalunaarutaanni qupp. 237 innersuutigisatsitut.

2.2.3 Tunisinernit kiffartuussinernillu pissat

Tunisinernit kiffartuussinernillu pissat misissorpavut, ulloq 31. december 2014, 122.017 t.kr.-inik takutitsisut ulloq 31. december 2013, 128.312 t.kr. taakkunannga 2014-imi 5,8 mio.kr.-it annaasatut illuartinneqarput 2013-imi 5,0 mio.kr.-iusut.

Illuartitsinerni nalilersuinermik tunngaviit assigiissaarneqarnerat nakkutilliivigaarput soorlu misilii-nikkut nakkutigalutigu ukiumut naatsorsuutit naammassineranni akiitsullit akiitsuminnik akiliisimane-rat.

Misissuunitsinnik naammassinninnermi ukiumut naatsorsuutini nalinik inissitsiterinerit isumaqatigaavut.

2.2.4 Nammineq aningaasaatit

Ulloq 31. december 2014, ingerlatsiviup nammineq pigisai 2.980.402 t.kr.-inik naleqarput 2013-imi 2.986.356 t.kr. -iullutik.

Nammineq pigisat ukiumi ikileriaateqarnerannut tunngavinnut ilaavoq, ukiumi amigartooruteqarneq ilaatigullu Nunap Karsianit ukiumi sanaartornermut tapiissut 1.197 t.kr.-iusoq taamatullu ukiumoo-rtumik tapiissutit 45.520 t.kr.-iusut. Nunap Karsianit tapiissutit Namminersorlutik Oqartussat ukiumut naatsorsuutaannut naligiissinneqarpoq.

Ukiumut sanaartornermut tapiliut annerpaamik 2.000 t.kr.-inik angissuseqarsinnaavoq suliassaqarfik pillugu Ukiumut Aningaasanut Inatsit innersuussutigineqarluni. Misiliinikkut nakkutilliivigaarput sanaartornermut tapiliut akuersissuteqarneq aallaavigalugu atorneqartoq.

3. Paasissutissat allat

3.1 Naatsorsuutit pillugit pisortat uppernarsaanerat aamma ukiumut naatsorsuutini kukkunerit iluarsineqanngitsut

Suliassaqarfifit kukkunersioruminaatsut pillugit ukioq naatsorsuuseriffiusoq 2014 pillugu, pisortat uagutsinnut naatsorsuuserineq pillugu uppernarsaammik tunniussippuit.

Ilanngullugu pisortat uppermarsarpaat kukkunersiuinerup nalaani kukkunerit makku iluarsineqannngitsut, katinneranni aamma ataasiakkaarlutik ukiumut naatsorsuutini tamakkiisumik annermik sunni-uteqannginnerat pissutigalugu:

	<u>Angusat t.kr.</u>	<u>Pigisat t.kr.</u>	<u>Akiitsut t.kr.</u>	<u>Aningaa- saatit t.kr.</u>
Kukkunerit iluarsineqanngitsut				
Isasut allattorsimaffianni fakturat				
Nalunaarsorneqanngitsut (eqqoriaaneq)	(409)	1.609	2.018	
Akiitsortit akiligassallit		884	884	
Kukkunerit iluarsineqanngitsut	(409)	2.493	2.902	0
Ukiup naanerani namm. aningasaatinut sunniut ilanngullugu angusani				(409)
Kisitsisit pingarnerit ukiumut naats. kukkunersiukkan	(52.671)	4.948.499	1.968.097	2.980.402
Kisitsisit pingarnerit kukkunerit iliuarsineqarsorisat	(53.080)	4.950.992	1.970.999	2.979.993

3.2 Siunnersuinermik aamma ikuunnermik suliat

Ulloq 25. marts 2014, kukkunersiusut nalunaarutaannik tunniussinerup kingorna ingerlatsivik sinner-lugu makkuninnga suliaqarpugut:

- 2014-imut agguassisarnermi naatsorsuutit kukkunersiorneqarnerat.
- Sanaartornermi naatsorsuutinik kukkunersiuineq.

3.3 Sillimmasiinermi pissutsit

Ingerlatsivik Namminersorlutik Oqartussat sillimmasiinermik ingerlatsinerata iluaniippoq.

Ukumi sillimmasiinermut akiliutaasartup malunnaatilimmik qaffanneqarneranut atatillugu Namminersorlutik Oqartussat apeqquteqarfingineqarput, Nukissiorfiit Namminersorlutik Oqartussat sillimmasiinermik ingerlatsineranit avissaarsinnaanera aningaasaqarnermi iluaqqtissaqarnersoq. Namminersorlutik Oqartussat sillimmasiinermik ingerlatsisuata naatsorsuutigaa tamanna akilersinnaanavianngit-soq, taamaaliortoqassappat akiliutaasartoq 18 mio.kr.-it missigilissammag. Sillimmasiisarfimmut akiliutip qaffasinneranut ilaatigut tunngaviuvoq 2009-mi aamma 2012-imi Nukissiorfiit ajoquserner-nik annertuumik sillimmasertariaqartunik nalaataqarnerat.

4. Kukkunersiuinermik ingerlanneqartumik inerniliineq

Ukiumut naatsorsuutit taamatut isikkoqartillugit pisortanit akuerineqarpata, uagut ukiumut naatsorsuutnik kukkunersiusutut allanik oqaaseqaateqarata imaluunniit paasissutissanik ilanggussaqarata uppernarsaassaagut.

5. Kukkunersiuinerup siunertaa annertussusia aamma akisussaaffiit agguataarnerat

5.1 Kukkunersiuinermi siunertaq aamma annertussuseq

Kukkunersiuinerup siunertaraa ukiumut naatsorsuutit uppermassusaannik nakussassaanissaq. Ukiumut naatsorsuutit naatsorsuuserinermik inatsisit naapertorlugit suliarineqarsimaneannik misissuissaagut.

Kukkunersiuinermi malitassat atuuttut naapertorlugit kukkunersiuineq pilersaarusiorneqarluni ingerlanneqassaaq nalorninaataasinnaasunik aaqqissuussamik naliliinerit tunuliaqutaralugit, taamaaliornikut ukiumut naatsorsuutini oqimaannerit aamma ingerlatsiviup naatsorsuuserinermik nalunaarusiornermillu aaqqissuussinerini immikkoortut kiisalu suleriaatsit allat kukkunernik malunnaateqarnerpaanik aarlerinaateqarsinnaasut aaqqissuussamik inissitsiterneqarlutik. Tassa kukkunersiuinermi kukkunernik pingaarteqanngitsunik naammattuinissaq ujaasinissarluunniit anguniarneqanngilaq ukiumut naatsorsuutit tamakkiisut isikkuannik allanngortitsisinnaatinngagit.

Nalorninaataasinnaasunik naliliinermi tunngavissatut ingerlatsivik pillugu paasissutissat makkua pissarsiassavagut:

- Suliassaqarfik, inatsisit naapertuuttut aamma pissutsit allanut tunngasut
- Suliat aamma naatsorsuuserinermik ingerlatseriaat atorneqartoq
- Anguniakkat, siunnerfiit taakkuninggalu niuernermi ajunaarutaasinnaasut
- Suleriaatsit aamma ingerlatsivimmi nammineq nakkutilliissutit

Kukkunersiuinermik pilersaarusiornitsinnut atatillugu siunnerfilimmik nalorninaataasinnaasunik naliliisinnajumalluta ingerlatsivimmi nammineq nakkutilliinermik aaqqissuussineq immikkullu nakkutilliissutit misissussavagut, ilanggullugit naatsorsuutnik ingerlatsinermi nakkutilliinerit.

Nalorninaataasinnaasunik naliliinitsinni IT-mik nakkutilliissutini nalinginnarni amigaateqartoqartoq imaluunniit sanngiissuteqartoqartoq paasisaqarutta, ukiumut naatsorsuutini kukkunernik imaluunniit amigaatinik malunnaatilinnik sunniuteqartunik, ingerlatsiviup nalinginnaasumik IT-mik nakkutilliissutai naatsorsuutnik saqqummiussinermut sunniuteqarsinnaasut ilanggullugit misissussavagut.

Kukkunersiuinermi ilanggussat nuussinerillu tamavimmik misissorneqarneq ajorput taamaattorli tigusanik mililiinikkut ingerlatsisoqarluni paasissutissanik misissuinikkut allatulluunniit uppernarsaan-

ikkut naatsorsuuserinermik ingerlatat aamma ukiumut naatsorsuutit uppernassuseqarnerat pillugit. Tassunga tunngatillugu nammineq nakkutilliissutit misilerassavagut ukiumut naatsorsuutit kukkunersiorneqarnerannut pisariaqarsorisavut naapertorlugit.

Kukkunersiuinermi naatsorsuuserinermik ingerlatsineq atorneqartoq nalilerneqassaaq isummerfigineqarlunilu taamatullu pisortat naatsorsuuserinermik ingerlatsineranni aalajangiussat.

Ukiumut naatsorsuutini kukkunerit malunnaatillit piaarinani piaaraluniluunniit iliuutsinik ilanngussinniginnerilluunniit imaqarsinnaapput. Kukkunernik malunnaatilinnik pinngitsoortitsineq, ilanngulligit peqquserlunnerit aamma pissusissamisuunngitsut, siullertut pingarnertullu nalunaarsueriaatsit suleriaatsillu atorneqartut aaqqissuunneqarneranni nammineq toqqisisimaranisamik nakkutilliinikkut qualakkeerneqarnerannut tunngassuteqarpuit.

Kukkunersiuinerup ingerlanerani suliatsinni qularnermik isiginnittaaseq pisariaqartoq atorlugu, pisutsit peqquserlunnermik imaluunniit suut pissusissamissut ingerlanngitsut maluginiassavagut. Kukkunersiuinermik pilersaarusrornermut atatillugu pissarsiarissallutigit:

- Qullersaqarfiup, peqquserlunnerit kingunerannik ukiumut naatsorsuutit malunnaatilinnik kukkuneqarsinnaanerannik naliliinerat
- Qullersaqarfiup, ajunaarutaasinnaasunik taamaattunik naatsorsuuserinermi nakkutilliinermilu aaqqissuussinernik naliliinerat
- Qullersaqarfiup, peqquserluttoqarsimasinnaanernik imaluunniit peqquserluttoqarneranik misisuuinernik ingerlassinernik ilisimasaat

Ilanngullugu ingerlatsivimmi pisortanut apeqqutigissavarput, ingerlatat aamma ingerlatseriaatsit qanoq nakkutilliiffigineraat ingerlatsivimmi peqquserluttoqarneranik paasiniaatitut atorneqartut peqquserluttoqassagaluarpallu qisuarnermut tunngavittut, taamatullu ajunaarutaasinnaasut taamaattut pinaveersaarniarlugit suut suliniutigineqarsimanersut ilanngutsinneqarnersullu.

Taakkua saniatigut pisortat aperineqassapput peqquserluttoqarnera pissutigalugu ingerlatsivimmut sunniuteqarsinnaasunik taakkua paasisaqarsimanersut, pasitsaassaqaqarnersut imaluunniit ilisimasaqarnersut.

Kukkunersiuinermi ingerlatsinermi immikkut kukkunersiusutut iliuuseqassaagut nammineq nakkutiliissutit atuuttut pisortanit sanioqqunniarneqarsinnaanerannik misissuilluta.

Ilanngulligit nakkutilliiffigissavagut ukiumut naatsorsuutit naatsorsuuserinermik tunuliaqtaasumut naligiissinneqarsimanerat soorlu nalunaarsukkat pingaruteqartut nalimmassaanerillu misissussagivut, ukiumut naatsorsuutinik suliaqarnermi ilanngunneqarsimasunut attuumassuteqartut.

Ukiumut naatsorsuutini peqquserlussimaneq imaluunniit naapertuitinngitsoqarnera kukkunersiuinermi malugineqanngitsoorsinnaapput, kukkunerit taamattut nalinginnaasumik ersigunnaarsarneqartarmata imaluunniit toqqoterneqartarlutik. Pissutsinik taamaattoqarneranik pasitsaassaqarutta, ingerlatsivimmi pisortanik isumaqatigiissuteqarluta misissuinernik itinerusunik ingerlatsissaagut, pasitsaassimasap uppernassuseqarneranik paasiniaalluta.

Inatsisit naapertorlugit pisortaqtigiinni ilaasortat tamat nalunaarfiginissaat pisussaaffigaarput, kukkunersiuinerup ingerlanneqarnerani ilisimasaqlissagutta, pisortat akornanni ataaseq arlallilluunniit aninggaasaqarnermi peqquserluuteqarnermik ingerlatsisut imaluunniit peqquserluuteqarnermik ingerlatsisimasut, tassunga ilanngullugu ingerlatsivik sinnerlugu suliamik ingerlatsinerminni pinerlunnikkut aningaasarsianik malunnarunnaarsaanermik ingerlatsisoqarp. Taava nalunaarutiginninneq pissaaq tunngavissalimmik pasitsaassimasaqarutta, pinerlunnermi aningaasat amerlasuut pineqarpata imaluunniit peqqarniisaarneq immikkut sakkortussuseqarp, soorlu nalunaarutiginninneq naatsorsuutit kukkunersiorneqarneranni ilanngunneqartussaasoq. Pisortat kingusinnerpaamik ulla 14-it qaangiutsinnagit uppernarsaanngippata pinerlunnerup unitsinnejarnissaanut alloriarnerit pisariaqartut ingerlanneqareer-simasut, uagut pisussaaffigaarput Særlig Økonomisk Kriminalitet-inimi Statsadvokatenimut erngerluta nalunaaruteqarnissarput.

5.2 Kukkunersiuinermik ingerlatsineq

Kukkunersiuineq ukiup ingerlanerani aamma ukiup naanerani ingerlatissavarput. Kukkunersiuineq naammassineqarsinnaanngilaq pisortat ukiumut naatsorsuutinik naammassinnitsinnagit aamma uagut kukkunersiusutut uppernarsaasiitinnata.

Uagut suliatta annertussusilerneqarnera aalajangerneqartarpoq, ataatsimut pingaartutilittut naliliinerput aallaavigalugu aamma ukiumut naatsorsuutini kukkunermik malunnaatilimmik paasissutissiisoqarsin-naaneranut aarlerinaateqarsorisatitus isigisavut aallaavigalugit.

Ukiumut naatsorsuutinik kukkunersiuinitsinni uppernarsarniarparput pigisat piunerat, ingerlatsivimmit pigineqarnerat aamma illersorneqarsinnaasumik naatsorsuunneqarnerat uuttortarneqarnerallu. Taamatuttaaq immitsinnut uppernarsisinniarlutigu akiligassatut pisussaaffit pisussaaffillu allat, ilann-gullugit pisussaaffiusinnaasut assigisaallu ingerlatsivimmit akisussaaffigineqartut, illersorneqarsin-naasumik naatsorsorneqarlillu uuttortarsimaneqarnerat. Ilanngullugu nakkutilliiffigissavagut naatso-rsuutini inissitsikkat ukiumut naatsorsuutini piffissalersornerat saqqummiunneqarnerisalu eqqortuune-rat.

Misissussavarput ulloq kukkunersiusut uppernarsaanissaat tikillugu pissutsit pingaaruteqartut eqqor-tumik ukiumut naatsorsuutini ilanngunneqarsimanissaat.

Pisortat naliliinerat tunuliaqutaralugu ukiumut naatsorsuutit nalinginnaasumik ingerlatsinermik isigin-ninniarluni saqqumiunneqassapput. Pisortat naliliineranni piumasaqaataavoq ingerlatsiviup ineriantor-neranut paassisutissat pissarsiarineqarsinnaasut tamaasa nalilersorneqarsimanissaat, ilanngulugit anin-gaasatit ineriantornerattut naatsorsuutigineqartoq. Kukkunersiuinermut atatillugu pisortat naliliinerat isummersorfigaarpuit.

Ukiumut naatsorsuutinik kukkunersiuinermut atatillugu kukkunersiuinermi ileqqorissaarneq naapertor-lugu ingerlatsivimmik ulluinnarni aqtsisut qinnuigissavagut, suliassaqarfinni immikkut kukkunersio-ruminaassuseqartuni paassisutissat arallit uppernarsaqqullugit. Taakkua tassaasinnaapput ullormi nalilinnik inissitsitkanut paassisutissat tunuliaqutarineqartut attuumassuteqarsinnaasut naapertuuin-naasullu, taarsigassarsianut sallunaveeqqutit, sillimmasiinerit, eqqartuussivilersuussinerit aamma peqquserunnerit, qaniganut aningaasanik nuussinerit, avatangiisut tunngassutillit, ulloq oqimaaqatigiissitsineq qaangiuttereersoq pisut kiisalu naatsorsuutini immikkoortut immikkut ajunaarutaa-sinnaasutut nalorninaatilittulluunniit isigineqarsinnaasut.

Uagutsinnit kukkunersiorermik ingerlanneqartumut ilanngullugu, ingerlatsivimmit paassisutissanik taakkuninnga suliaqaaqqusinerput tunngaveqarpoq, uagut kukkunersiuinermi periutsinik ingerlatsisus-saanerput paassisutissat pissarsiarisatta eqqortuunerat uppernassuseqarnerallu naqissuserumallugit.

Kukkunersiuinermik ingerlatsinitsinni ukiumut naatsorsuutini kukkunermik paasisaqarutta ingerlatsi-vimmi pisortat taakkuninnga nalunaarfijissavagut, soorlu pisortat qinnuigineqassasut kukkunerit nas-saarineqartut iluarsineqarnissaannik. Ingerlatsivimmik ulluinnarni aqtsisut nalunaarutigissavaat, ukiumut naatsorsuutini kukkunerit iluarsineqanngitsut – kukkunersiusut kukkunersiorneranni erseqqissaatigineqareersimasut – ataasiakkaarlugit aamma katillugit nalilerneqassapput ukiumut naatsorsuutinut tamakkiisunut pingaaruteqannginnerat pingaaruteqarnerallunniit ersersinniarlugit.

Ukiumut naatsorsuut tamakkiisumik naliliiffigissavagut, ilanngullugu ilanngussani naammattumik paassisutissiisoqarnersoq, ingerlatsiviup aningaasaqarnerata ineriantornera ukiumut naatsorsuutit tunngavigalugit nalilerneqarsinnaaneranut.

Inatsisini piumasarineqartoq naapertorlugu misissussavarput, naatsorsuuserinermik inatsit aamma naatsorsuutinut atortussanik toqqortaateqarnermi inatsisit malinneqarnersut. Tamatuma saniatigut iser-tunik anisunillu nalunaarsuinermik, nalunaarsukkanik, nalunaarsuiffinnillu il.il. pisussaaffit malin-neqarnerat nakkutilliiffigissallugit.

5.3 Kukkunersiusup nalunaarusiornera

Ukiumut naatsorsuutinik kukkunersiuinerup naammassinerani suliaq kukkunersiusumit upper-narsarneqassaaq. Kukkunersiusup uppermarsaanera oqaaseqaatitaqanngippat imaluunniit paasissutisanik ilanngussartaqanngippat, ima paasineqassaaq:

- Ukiumut naatsorsuutit saqqummiunneqartut kukkunersiorneqartullu Namminersorlutik Oqtussat ingerlatseqatigiiffiutaannut naatsorsuuserinermik maleruaqqusat naapertorlugit suliari-neqarsimasut
- Ukiumut naatsorsuutit ingerlatsiviup pigisaanik akiligassaanik, aningaasanik kaaviaartitsinernik, aningaasaqarnermi inisisimamaneranik aamma ingerlatsiviup pigisai aallaavigalugit angusat pillugit eqqortumik takutitsineq aallaavigineqartut
- Qullersaqarfip nalunaarutaani Namminersorlutik Oqtussat ingerlatseqatigiiffiutaannut naatsorsuuserinermik maleruaqqusat naapertorlugit eqqortumik nalunaarusiortoqarnera

Kukkunersiuinerup naammassineranut atatillugu kukkunersiusut ukiumut naatsorsuutit pillugit nalunaarutaanni, naatsorsuuserinermi kukkunersiuinermilu pingaaruteqarnerpaat nassuaateqarfifgissavagut kiisalu kukkunersiuinermik suliarpot tunuliaqtalaralugu inerniliissalluta. Kukkunersiusut oqaaseqataanni tassani aamma ilisimatitsissutigissavarput ukiumut naatsorsuutini kukkunernik iluarsineqann-gitsunik peqartoqarsimassappat, qullersaqarfimmit ukiumut naatsorsuutinut tamakkiisunut pingaaruteqanngitsutut isigineqartunik. Ukiumut naatsorsuutinik kukkunersiuinermut atatillugu suliffeqarfimmit immikkut erseqqissaatit, nalunaarutit assigisaallunniit uagutsinnut tunniunneqarsimappata, uagut paasinnittaaserput naapertorlugu ukiumut naatsorsuutit aallaavigalugit qullerseqarfimmit naliler-neqarsorisinnaasavut pillugut kukkunersiusutut oqaaseqaammik tamanna erseqqissaatigissavarput.

Ilanngullugu ukiup ingerlanerani kukkunersiusut oqaaseqaataannik tunniussissaagut kukkunersiuinermik suliamik ingerlatsisimagutta immikkut inerniliinissamik tunngavissaqarsorisatsinnik imaluunniit tamanna pisariaqartutut isigigaangatsigu.

Kukkunersiuinermut atatillugu naatsorsuuserinermik aamma nalunaarsueriaatsini, ingerlatsiviup nammineq nakkutilliissutaanni imaluunniit niuerermik ingerlatseriaatsini assigisaannilluunniit sanngееqqutinik imaluunniit amigaatinik naapertuitinngitsunilluunniit paasisaqarutta, tamanna ingerlatsivimi ullaunnarnut aqutsisunut ilisimatitsissutigineqassaaq ikorsiisinnaanitsinnik siunnersummik ilallugu. Amigaatit malunnaatillit pineqarpata imaluunniit uagut kissaatiginartikkutsigu pissutsit kukkunersiusut nalunaarutaanni ilanngunneqassapput. Erseqqissaatigiumavarputtaaq ukiumut naatsorsuutinik kukkunersiuinermi sanngeequtaasinnaasut, amigaataasinnaasut imaluunniit naapertuitinngitsut ingerlatsiviup naatsorsuueriaasiani nalunaarsueriaasianittulluumniit kukkunersiuinermik pilersaarusrnermi tamaasa nassaariniarlugit siunertarineqartanngimmat.

Kukkunersiuinerup ingerlanerani pissutsinik ilisimasaqalissagaluarutta tunngavissalimmik pasitsan-nartoqarneranik, qullersaqarfimmi ilaasortat ilaannik taarsisussaatitaanermik pineqaatissinneqarsin-naanermilluunniit akisussaatitaalersinnaasunik, inatsisit naapertorlugit kukkunersiuuisut oqaaseqaa-taanni paasissutissanik ilanngussisussaatitaagatta. Paasissutissat tamatigut tunniunneqassapput mak-kuninnga unioqqutisoqarsimatillugu:

- pinerluttaalisitsinermik inatsimmik kapitel 28 taamatullu akileraartarnermut, akitusuusiiarner-mut aamma taperneqartarnermut inatsisit
- ingerlatsivik pillugu inatsisit atuuttu
- naatsorsuutinik tunniussinermi inatsisit atuuttut, taassuma ataani naatsorsuuserinermik aamma naatsorsuutini ilanngussanik toqqortaateqarnermk tunngassuteqartut

Uagut kukkunersiuuisutut nipangersimasussaatitaavugut tamatumalu nassataanik kukkunersiuinerup nalaani paasissutissanik allanut oqaatigeqquaannngitsunik paasisaqassagaluarutta ingerlatitseqqissin-naanata. Taamaattoq nipangersimasussaatitaanerup taassuma iluaniinngillat paasissutissat inatsisit, eqqartuussiviit, isumaqatigiinniartitsisartulluunniit aalajangiussaat imaluunniit pisortat sinnerlugit nakkutilliinermik imaluunniit nammineq inatsisaatsuliornissamut illersorniarluni paasissutissat saqqummiunneqarnissaannik pisariaqartutut nalilerneqartut.

Allamik isumaqatigiissuteqartoqarsimanngippat ingerlatsivimmik attaveqarnerput elektroniskimik ingerlavvoq, tamanna naapertuuttu isigineqartillugu. Taamaattoq internetti atorlugu attaveqaqatigiinne-rup aarlerinaatigaa, paasissutissat isertuunneqartussat paasissutissiivigineqartumullu naatsorsuussat allanit atuarneqaratarsinnaanerat. Taamaattumik attaveqaqatigiinneq internetti aqqutigalugu inger-lanneqarsimatillugu ajoqqusiisimasinnaanerit akisussaaffigisinnaanngilagut, soorlu paarlattuanik in-gerlatsivik assingusumik akissussaatilersinnaanatigu.

5.4 Akisussaaffimmik agguataarininnineq

Inatsisit naapertorlugit ukiumut naatsorsuutit kukkunersiorneranni akisussaaffik ingerlatsiviup qu-lersaqaifiata aamma kukkunersiuuisut akornani imannak agguataarsimavoq:

5.4.1 Qullersaqarfup akisussaaffia

Qullersaqarfup akisussaaffigaa, ingerlatsiviup naatsorsuuserinermik ingerlatsinera tassunga inatsisit naapertorlugit ingerlanneqarneranik isumaginnissalluni aamma aningaasaatinik aqtsinerup toqqissi-simanartumik ingerlanneqarneranik, ilaatigut ingerlatsivimmi namminermi nakkutilliinermik aaqqis-suussinermik uppennassusilimmik pilersitsinikkut.

Qullersaqarfup akisussaaffigaa, ingerlatsiviup naatsorsuuserinermik ingerlatsinerata aamma anin-gaasaatinik aqtsinerata naammaginartumik nakkutilliivigineqarneranik isumagissallugit aamma kuk-kunersiuinermut tunngavissat pisariaqartut pigineqarnerat.

Qullersaqarfíup akisussaaffigaa, suleriaatsit naapertuuttut atorlugit kiisalu nalunaarsuinermik aamma nakkutilliinermik aaqqissuussaat atorlugit qulakkiissallugu, piaaraluni piaarinaniluunniit kikkunerit sapinngisamik pinaaveersaartinniissaat taamatullu paasineqarlutik aamma iluarsineqarnissaat. Naatsorsuuserinermik inatsit naapertorlugu qullersaqarfik ingerlatsiviup suussusianut angissusianullu naapertuuttumik suleriaatsinik aamma nalunaarsueriaatsinik allaaserisanik suliaqarsimassaaq.

Qullersaqarfíup taamatuttaaq akisussaaffigaa, ukiut tamaasa ukiumut naatsorsuutinik suliaqassalluni Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsiviutaat pillugit naatsorsuuserinermik maleruaqqusat naapertorlugit. Qullersaqarfíup aamma akisussaaffigaa, kukkunersiusut kukkunersiuinermik suliamik naammassinnillutik inaarsinissaminni paassisutissat pisariaqartissorisaat suulluunniit tamaviisa takutissinnaassallugit.

Qullersaqarfik atsiussaaq uppermarsaalluni, kukkunersiusut oqaaseqaataat saqqummiunneqartoq qullersaqarfimmi ilaasortanit tamanit atuaqqissaarneqarluni imarisai ilisimaneqartut.

5.4.2 Kukkunersiusup akisussaaffia

Kukkunersiusut akisussaaffigaat nakkulliiffigissallugu, ukiumut naatsorsuutinik Namminersorlutik Oqartussat piginneqatigiiffiutaanni naatsorsuuserinermik maleruaqqusat naapertorlugit ingerlatsisoqarnersoq, ilanngullugu naatsorsuuserinermik ingerlatseriaaseq atorneqartoq aamma qullersat paassisutissat tunniussaat aamma naatsorsuuserinermik nalilersuinerannik nakkutilliinissaq. Uagut aamma akisussaaffigaarpot nakkutigissallugu, ukiumut naatsorsuutit kukkunernik malunnaatilinnik imaqannginnissaat aamma qullersaqarfíup nalunaarutaanni paassisutissat ukiumut naatsorsuutinut naapertuunnissaat.

Kukkunersiuinermut inatsit naapertorlugu kukkunersiusoq inuiaqatigiit sinniisaattut inississaaq uppermarsaalluni atsiornerminut atatillugu, inatsisit naapertorlugit piumasaqaataasoq aallaavigalugu imaluunniit akisussaaffimmik tunniussisup kisimiilluni atugassaatut naatsorsuunneqarsimannngikkuni. Tamatuma nassataraa uppermarsaanermik tunniussinitsinnut atatillugu naatsorsuutinik atuisut allat eqqarsaatigissagivut ingerlatsiviup soqtigisai kisiisa aallaaviginagit.

Kukkunersiuinermik ingerlatsinitsinni ingerlatsiviup niuerneq aallaavigalugu inissitsiterineranik isornartorsiinissaq anguniagarinngilarput.

Ingerlatsivimmi pisortanik isumaqatigiissuteqarnikkut siunnersuinermik ikuunnermillu suliaqarsimagutta siunnersuisutut tamanna nammineerluta akisussaaffigissavarput.

5.5 Kukkunersiusup upernarsaatitut atugai

Sulinermi pappiararsuutit allatulluunniit upernarsaatit, taakkununnga ilanngullugit pappiaqqat elektroniskiusut tigussaasallu kukkunersuinerup ingerlanerani pissarsiarineqartut Deloittemit kisimik pigineqarput. Ingerlatsinermi ileqqusut naapertorlugit upernarsaanerit taamaattut ukiut tallimat qaaingukkaangata aserorterneqarsinnaapput nungusagaallutilluunniit, upernarsaatiti kukkunersiuinermi pingaaruteqarsinnaanerat allatut nalilerneqarsimannngippat.

Naapertuuttutut isigineqarpat pappiaqqat fil-illuunniit ingerlatsivimmut tunniunneqarsinnaapput, taamnak pisoqassappat piumasqaatigineqassaaq ingerlatsivimmit kisimit atortussat atorneqassasut allanullu ingerlateqqinnejartussaannginnerat pillugit.

Pappiaqqat tunniunneqartut pillugit ingerlatsivimmi atorneqassagaluarpata tassunga akisussaatinneqarsinnaangnilagut, pappiaqqat tunniunneqartut pillugit ikuunnermik aamma tassunga tunngatillugu akisussaanerput pillugu immikkut atsiukkamik isumaqatigiissuteqartoqarsimatinngagu.

5.6 Kukkunersiuinerup pitsaassusaanik qulakkeerinninneq

Kukkunersiuinermut inatsit naapertorlugu pitsaassutsimik nakkutilliinissamik pisussaatitaavugut taanna Revisortilsynemit ingerlannejartarpooq taakkualu Erhvervsstyrelsimit pilersinnejarsimallutik. Revisortilsynimit pitsaassutsimik nakkutilliisussat toqqarnejartarpuit.

Tamatuma nassataanik uagut suliatsinnik upernarsaatinik misilitassanik tigusiffagalugit pitsaassuseq nakkutilliivigineqarsinnaavoq.

Revisortilsyn-imi ilaasortat aamma inuit pitsaassutsimik nakkutilliisut nipangersimasussaatitaapput.

5.7 Ingerlatsiviup ukiumut naatsorsuutinik saqqummiussinera il.il.

Ingerlatsiviup ukiumut naatsorsuutai il.il. issuaganngorlugit imaluunniit uagut kukkunersiusutut upernarsakkatsinnit allaanerusumik isikkulerlugit kikkunnut tamanut saqqummiunneqarnissaat kissaatigineqarpat tamanna uagutsinnik oqaloqatigiissutigeqqaarnissaanik innersuuteqarpugut, taamaattunut tunngasut immikkut inatsiseqernerat tunngavigalugu. Tamannali pinngitsoorani ingerlannejassaaq ingerlatsiviup ukiumut naatsorsuutai ingerlatsiviup nittartagaagut uagut upernarsaanitsinnit allatut iluseqartillugit saqqummiunneqartillugit.

Ingerlatsivik aamma pisussaatitaavoq uagut akuersisseqqaarluta paassisutissat uagut ingerlatsiviutitta ilisarnaartaanik imallit kikkunnut tamanut saqqummiutissagunigit imaluunnit allanut tunniutissagunit.

5.8 Kukkunersiuinerup tunngavia

Kukkunersiuinerup tunngaviattut ingerlatsiviup ingerlatsinermik aamma oqimaaqatigiissitsinermik inissitserinera eqqortumik nalunaarsorneqarnerat aamma piffissalersorsimancerat misissorneqassapput,

taamatullu naligiissitsinerit, immikkut suliat, naatsorsuusiat, misissukkat il.il. kukkunersiorneqassallutik.

Ilanngullugu Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsiviutaannut naatsorsuuserinermik maleruaqqusat naapertorlugit ingerlatsivik ukiumut naatsorsuutinik suliaqassaaq.

Tassunga atatillugu ingerlatsivimmit ukiumut angusat uppernarsarneqarnerannik suliaqartoqassaaq, oqimaaqatigiissitsigallarnermik, iluarsisanik naligiissaarinernik allanillu ilaqaqtumik. Taakkua misis-sorneqarsimasapput aamma naatsorsuutit inaerneranni akisussaasumit uppernarsarneqarlutik upper-narsaaneq Delittemut nalilertinneqannginnerani. Ukiumut naatsorsuutinik inaarsineq sioqqullugu immikkut sulinermik pilersaarummik nassiussissaagut naleqqatigiissitsinernik paasinianernik allani-lu queleqtsiorluta kukkunersiuinermik ingerlatsinermi pisariaqartissorisavut naapertorlugit.

Pilersaarusrusiornermut imaluunniit kukkunersiuinermik ingerlatsinermut atatillugu misissuinernik naligiissitsinernik allanik pisariaqartitsissagutta, ingerlatsivimmi sulisut uppernarsaatnik taamaattunik suliaqartoqarnissaa pillugu ikiunnissaannik qinnuigissavagut.

Naatsorsuutit ukiumut naammassineqarnerannut atatillugit ingerlatsivimmik isumaqatigiissuteqarluta aalajangissavarput kukkunersiuinita piffissalersorneqarnissaa.

6. Siunnersuinermik ikiunnernillu suliat

Siunnersuinernik ikiunnernillu suliassani nalissavarput kukkunersiusut kinaassusersiortuunnginnis-samik inatsisaat naapertorlugu ingerlatsinerput.

7. Uppernarsaaneq

Inatsisit tunngavigalugit uppermarsartussaavarput inatsimmi kinaassuserortuunnginnermik eqquutsitsinissamik piumasaqaataasoq eqqortissallutigu, aamma kukkunersiuinitta ingerlanneqarnerani paasisutissat piumasarisimasavut tamaasa pissarsiarisimallutigit.

Nuuk, ulloq 9. marts 2015

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Peter A. Wistoft
kukkunersiusoq naalagaaffimmit akuerisaasoq

Akuerineqarpoq

Mette Skarregaard Pedersen
Naalakkersuisoqarfimmi pisortaagallartoq

Michael Pedersen
Nukissiornermi pisortaagallartoq